

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Kui kättesaadavad on Eestis kohalikud avalikud teenused?

Holger Ehrlich

11.06.2025

Uuringu eesmärgid

- Selgitada välja, kui kaugel paiknevad Eestis avalikud teenused tarbijatest ning kus asuvad tarbijate koondumiskohad
- Luua vahend, mis toetaks teenuste koordinaatoreid teenuste arengu suunamisel, sh pakuks abi alakasutuseta teenuspunktide ning teenuseta piirkondade tuvastamisel

Alusandmed

- Maa- ja Ruumiameti huvipunktide andmebaas
- Aadressiandmete infosüsteem (ADS)
- Eesti topograafia andmekogu (ETAK)
- Statistikaameti paiknemisindeks

Kaasatud teenused

- Lasteaed – vanusegrupp 0-6 aastat
- Algkool (klassid 1-6) – vanusegrupp 7-12 aastat
- Põhikool (klassid 7-9) – vanusegrupp 13-15 aastat
- Gümnaasium – vanusegrupp 16-18 aastat
- Noortekeskus – vanusegrupp 7-26 aastat
- Perearst – kõik elanikud
- Raamatukogu – kõik elanikud
- Kultuuri-, rahva- või seltsimaja – kõik elanikud

Kauguse arvestamine

- Kaasatud mandri-Eesti, Saaremaa, Hiiumaa, Muhu, Kihnu ja Vormsi
- Kaugus arvutatakse mööda teid lähimasse teenuspunkti
- Kauguse arvutamisel arvestatakse teede suunalisuse, tasandilisuse, tee tüübi ja tee kattega (viimasest kahest sõltub tee läbimise kiirus)

Põhimaantee ja tugimaantee	80 km/h	Põhitänav	40 km/h
Kõrvalmaantee	70 km/h	Jaotustänav	30 km/h
Ramp ja muu riigimaantee	60 km/h	Kõrvaltänav	20 km/h
Kohalik tee (asfalt)	60 km/h	Kvartalisisene tänav	20 km/h
Kohalik tee (kruus)	40 km/h		
Kohalik tee (määramata teekattega)	30 km/h	Lasteaedade ja algkooli puhul jalgsi versioon	
Pinnaskattega tee (alati, olenemata tüübist)	20 km/h	liikumiskiirusega 4 km/h	

Märkus: Analüüsis lähtume kodanike kaugusest teenusmajadest eeskätt autosõidu (ja osaliselt jalgsi liikumise) põhjal, jättes hetkel kõrvale ühistranspordi, kuna selle liinivõrku on keeruline kaasata; siiski kaalume tulevikus ka selle modaalsuse lisamist.

Kauguse arvestamine

- Omavalitsuste piiridega ei arvestata
- Kauguse arvutamise lähte- ja sihtkohaks on hoonele kõige lähemal paiknev tee punkt
- Kauguseid pole arvestatud hoonetele, mis on teedest kaugemal kui 500m
- Kui asutusel on mitu tegevuskohta samas asustusüksuses, arvutatakse kaugus lähima hooneni – näiteks kui klassid 1-6 on ühes hoones ja klassid 7-9 teises hoones, siis klasside tegeliku jagunemisega hoonete vahel ei arvestata

Kauguste arvutamine ja visualiseerimine

- Teenuse kauguse kaardil arvutatakse täpne kaugus eluhoone ja teenuspunkti asukohta arvestades ja agregeeritakse heksagoni tasandile, vajadusel heksagonide klasterdamine
- Kättesaadavuse kaardi arvutused heksagonide baasil
- Visualiseerimisel kasutusel heksagonid
- Heksagoni vaikimise külje pikkus teenuse kauguse kaartidel ~200 m (v.a. põhikool ja gümnaasium)
- Kättesaadavuse kaartidel heksagoni külje pikkus ~530m

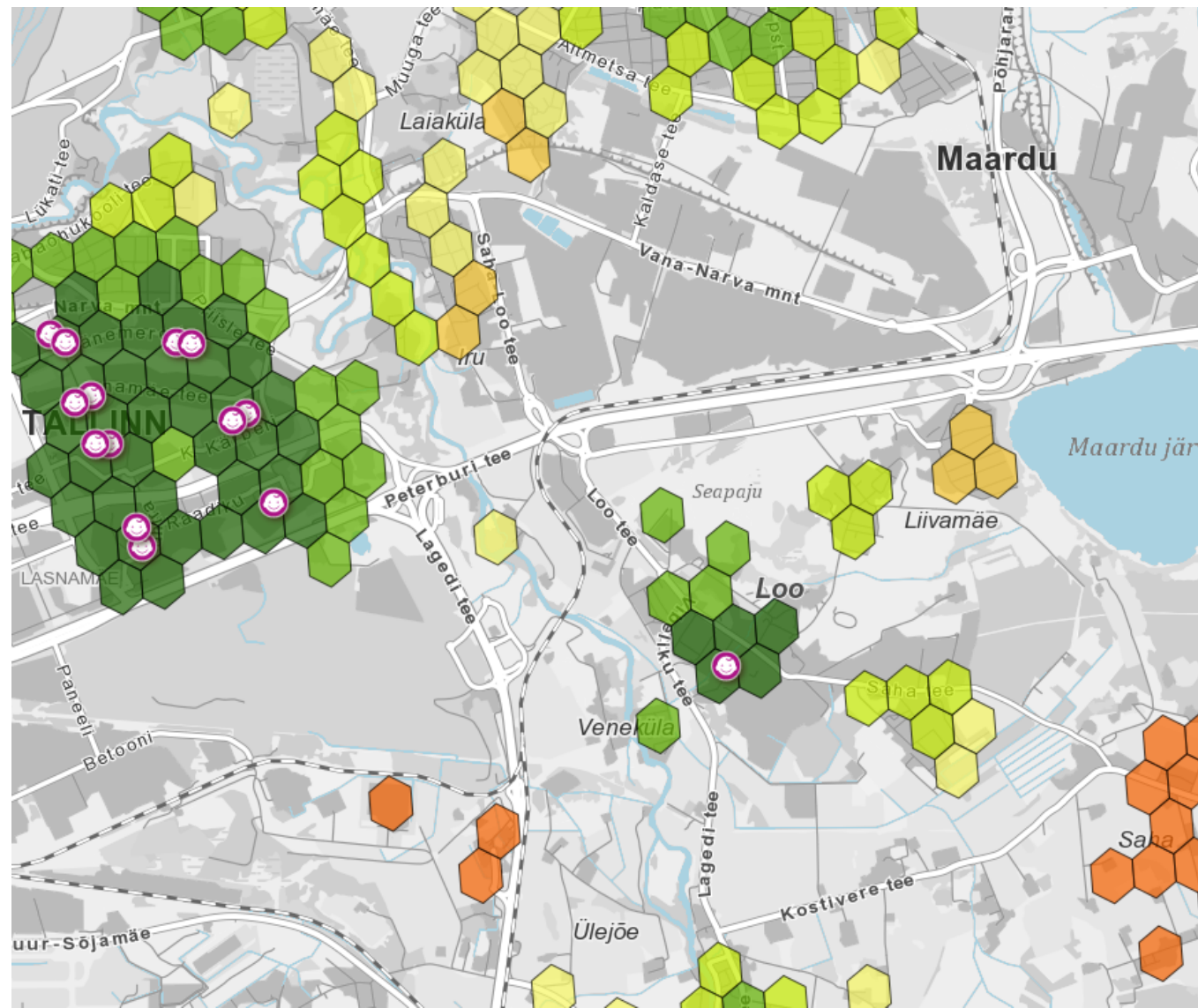

Tulemused – KOV indeks

- Visuaali ei ole
- KOV piires teenuse sihtrühma kuuluvate elanike kaalutud keskmine kaugus teenuspunktini

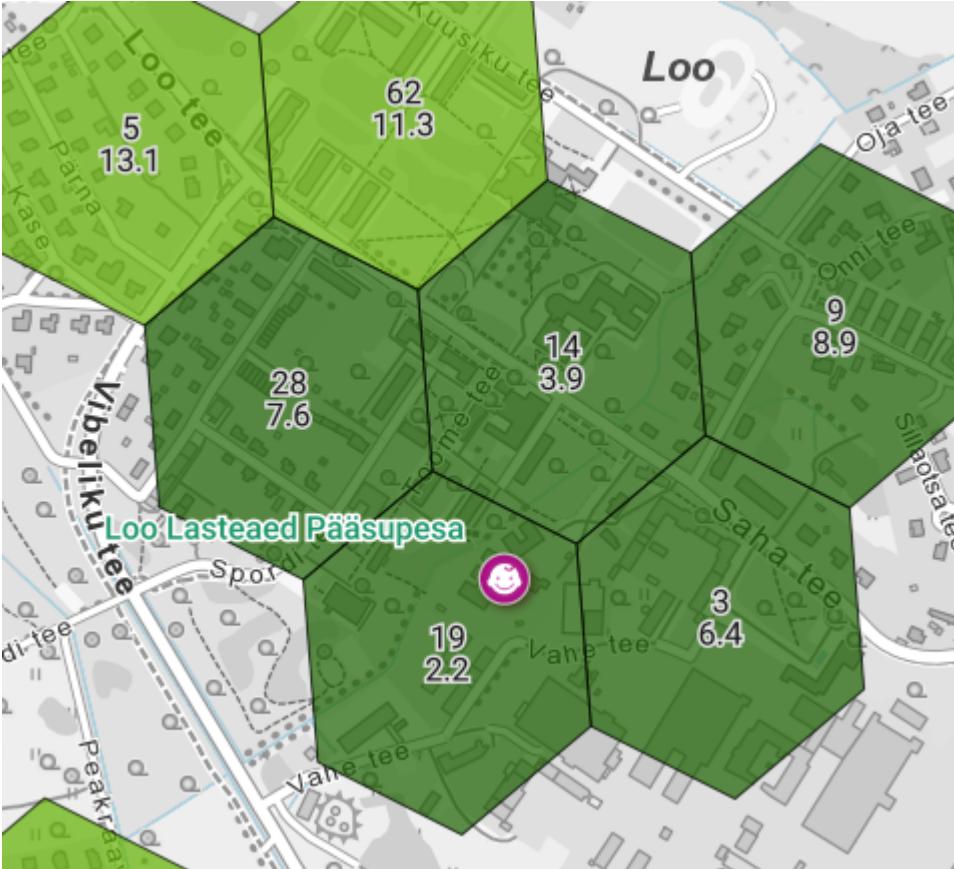
Tulemused – Teenuste kauguse kaart

- Iseloomustab teenuste kättesaadavust
- Heksagonid tekivad aladele, kus elavad teenuse sihtrühma kuuluvad inimesed
- Heksagonid värvuvad vastavalt sellele, kui kaugel ajaliselt heksagon teenuspunktist paikneb

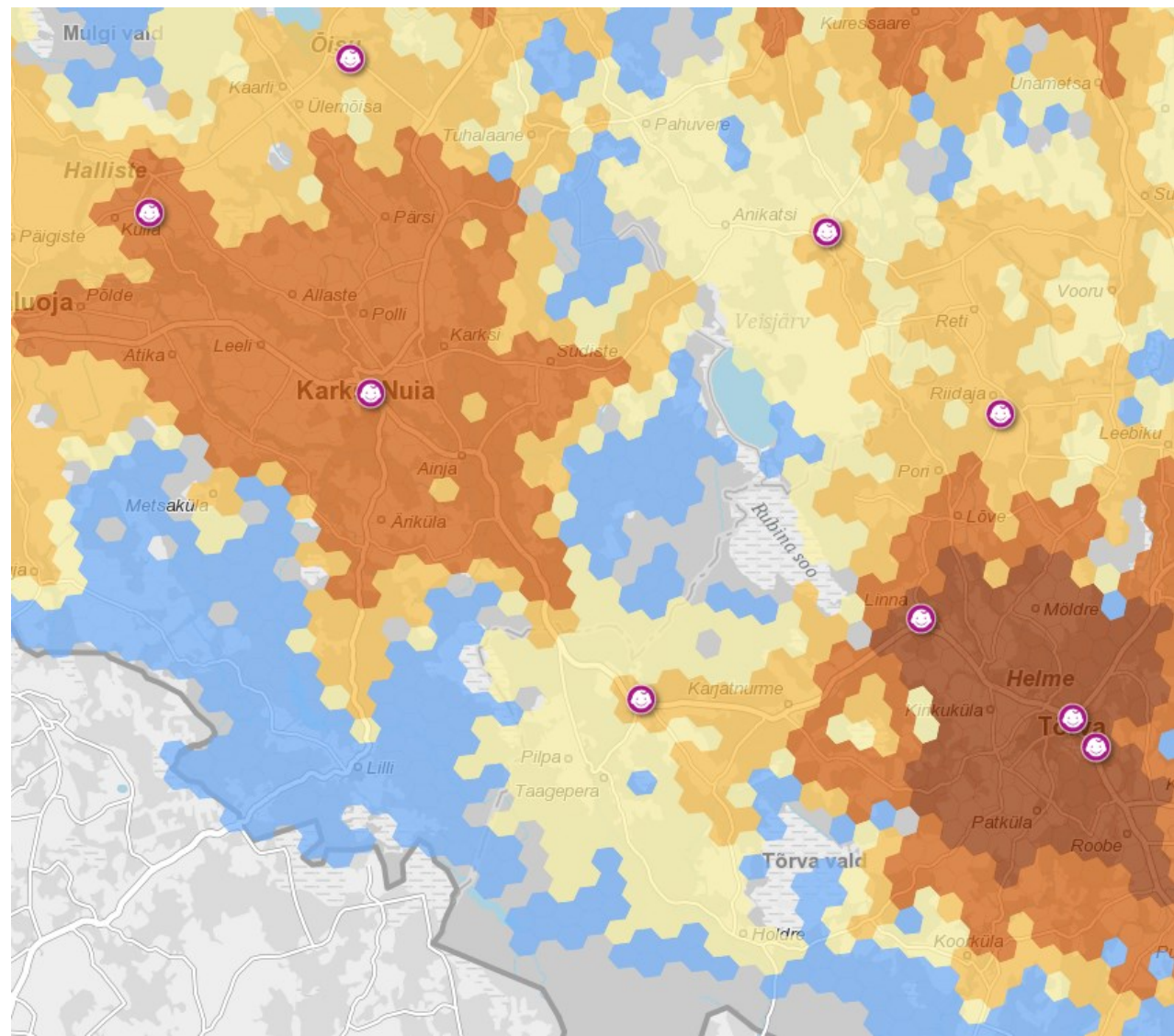
Kaugus minutites (keskmine)	11.3
Kaugus kilomeetrites (keskmine)	0.7
Teenuse tarbijate arv	62
Klastri identifikaator	kl_2862
Heksagonide arv klastris	1

Nimi	Loo Lasteaed Pääsupesa
Tüüp	koolieelne lasteasutus
Andmeseis	20241014
Potentsiaalsete kasutajate arv (autoga)	299
Potentsiaalsete kasutajate arv (jalgsi)	303

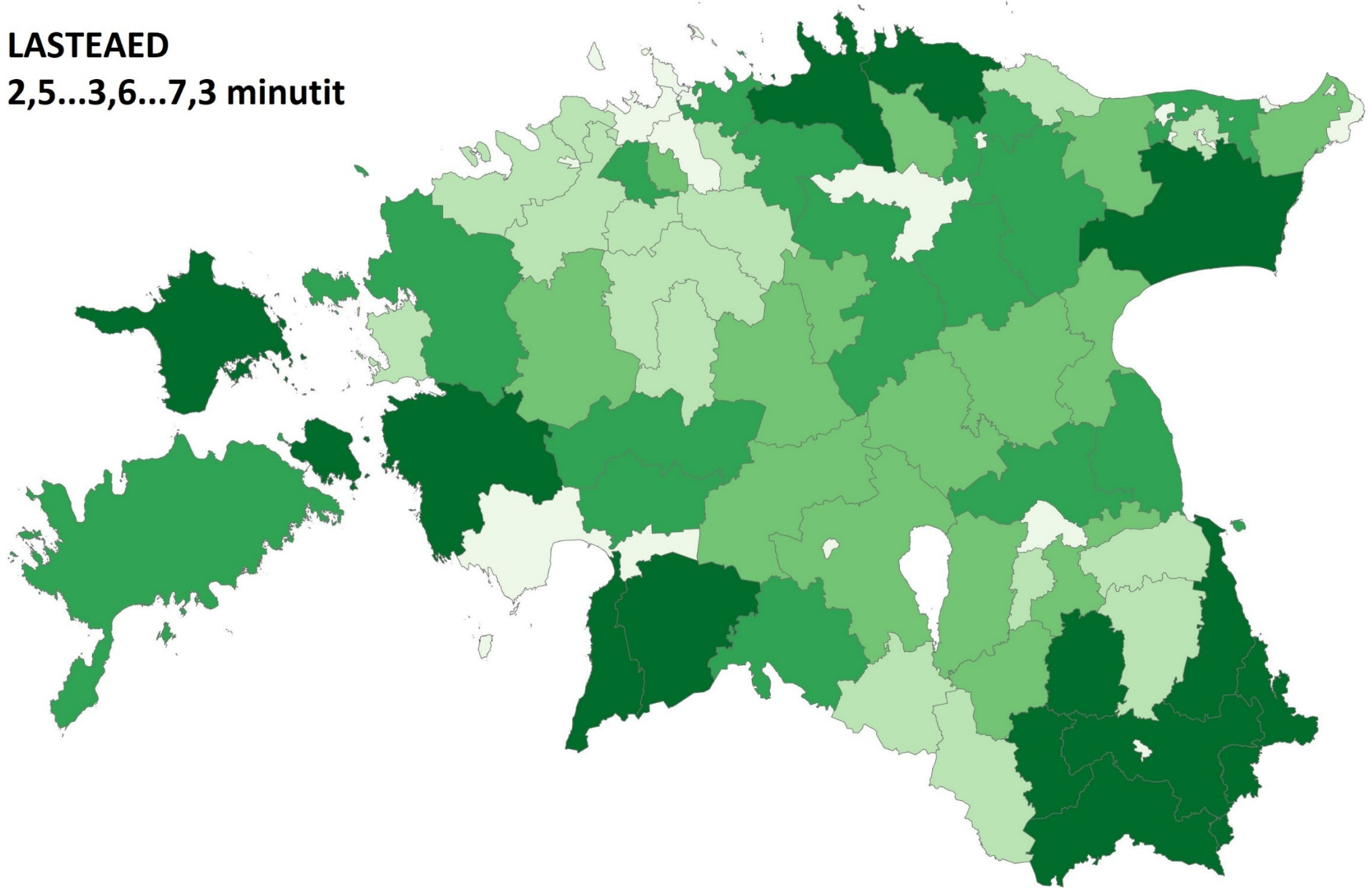
Tulemused – Kättesaadavuse kaart

- Toob välja teenuse sihtrühma koondumiskohad ehk teenuste potentsiaalsed asukohad
- Heksagonid tekivad sinna, kuhu 10/30 minuti jooksul teenuste sihtrühma kuuluvad elanikud jõuavad
- Heksagonid värvuvad vastavalt sellele, mitu sihtrühma kuuluvat elanikku sinna jõuab

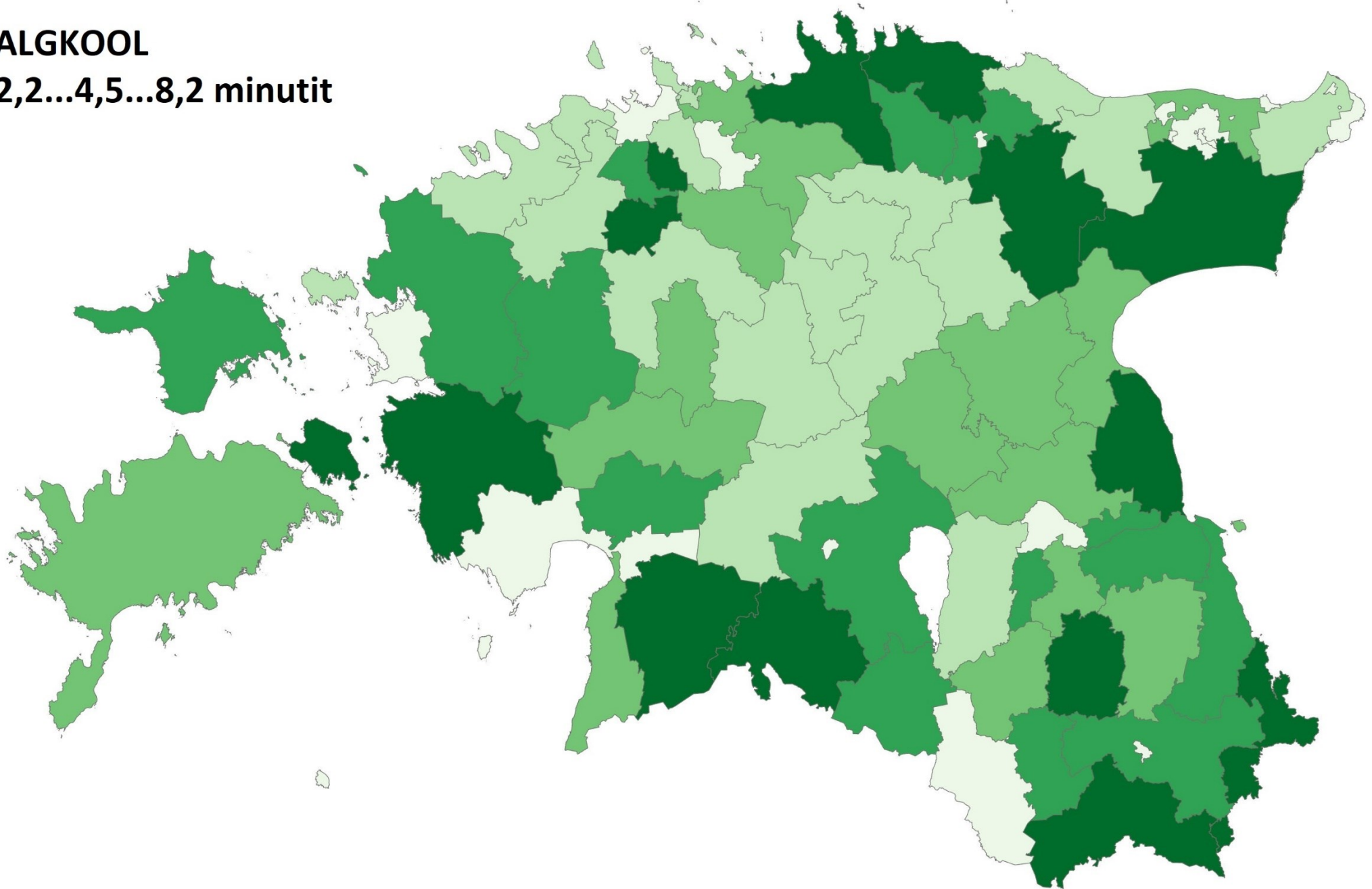
LASTEAD

2,5...3,6...7,3 minutit

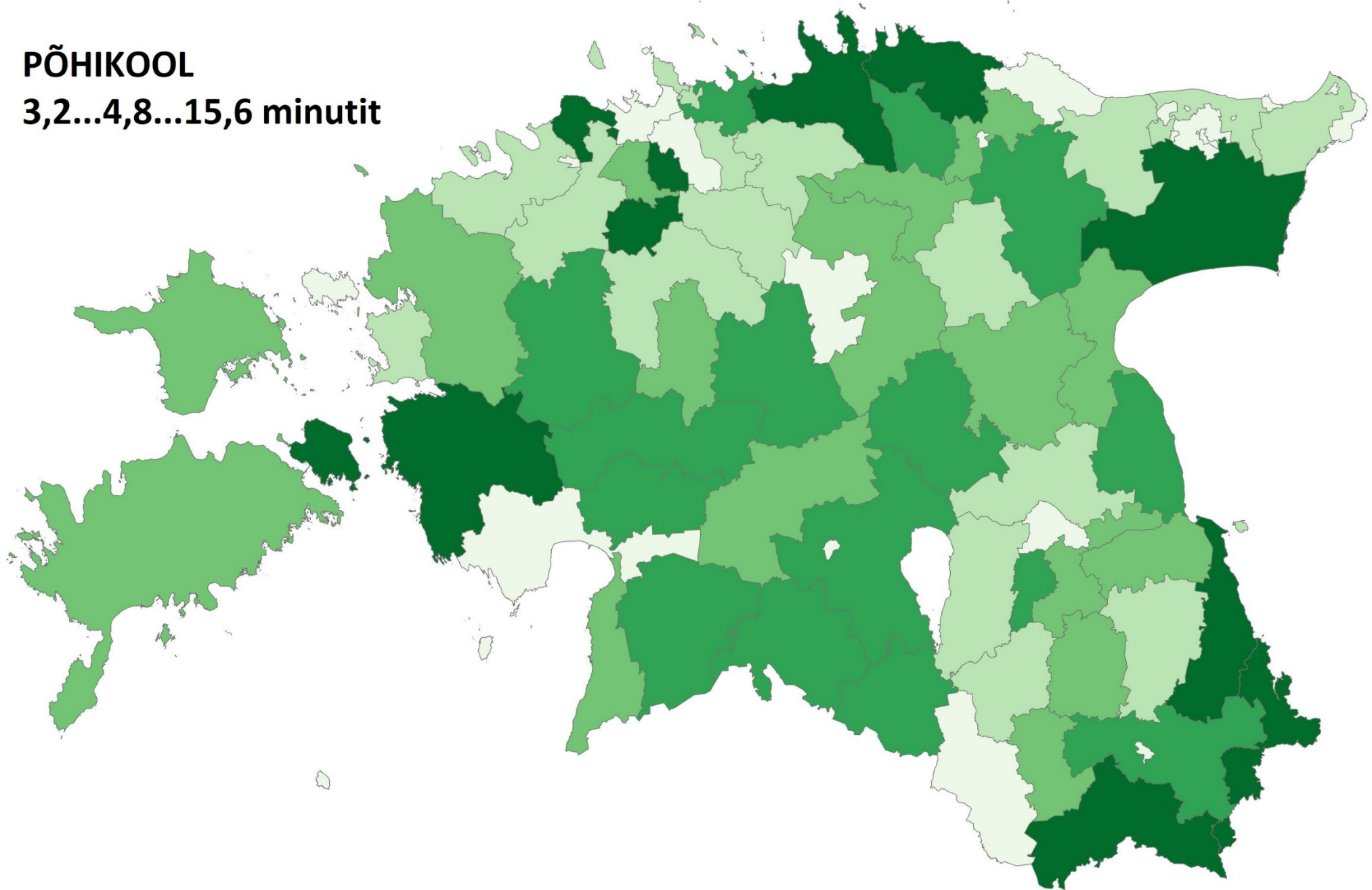
ALGKOOL

2,2...4,5...8,2 minutit

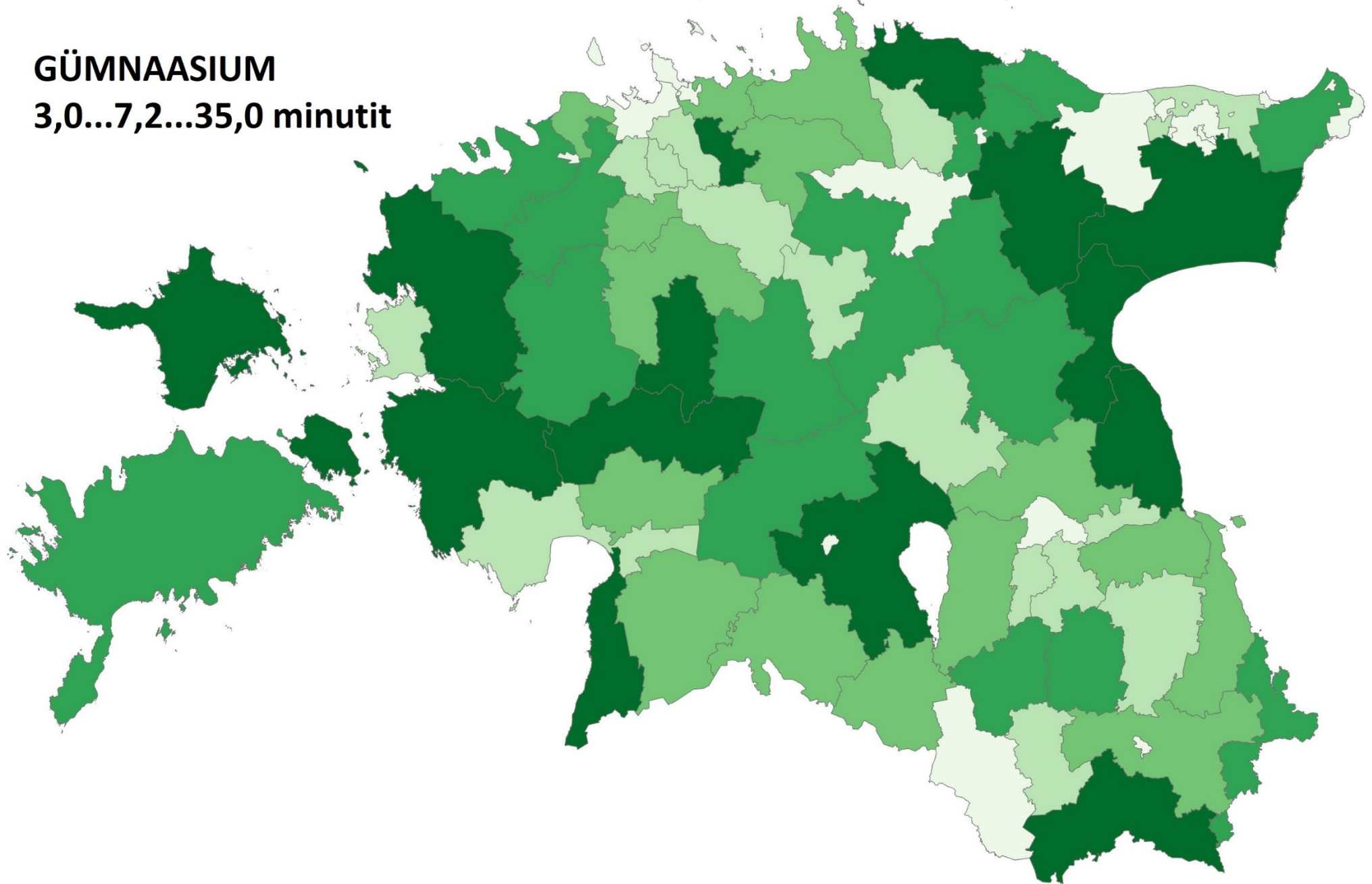
PÕHIKOOL

3,2...4,8...15,6 minutit

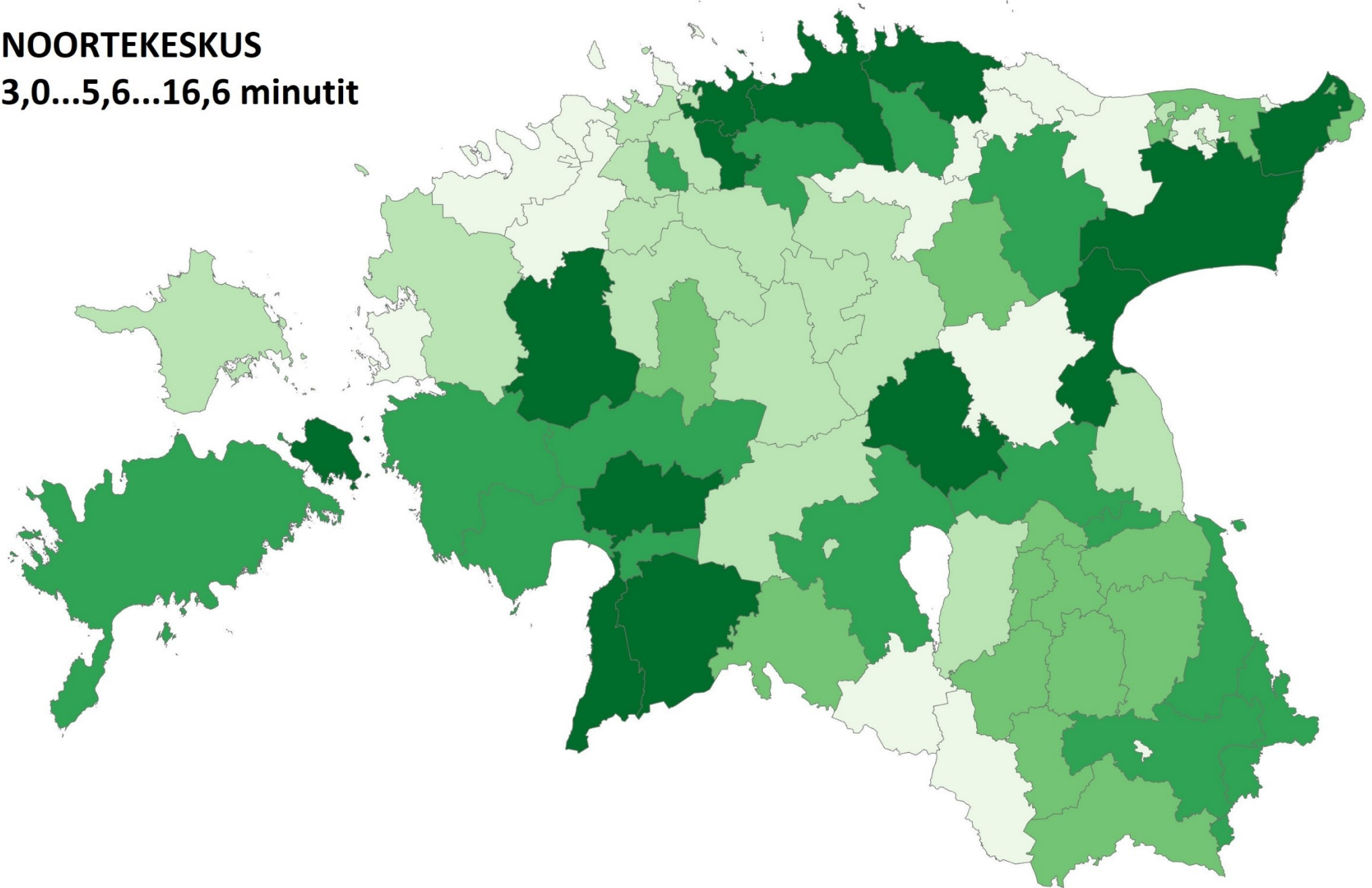
GÜMNAASIUM

3,0...7,2...35,0 minutit

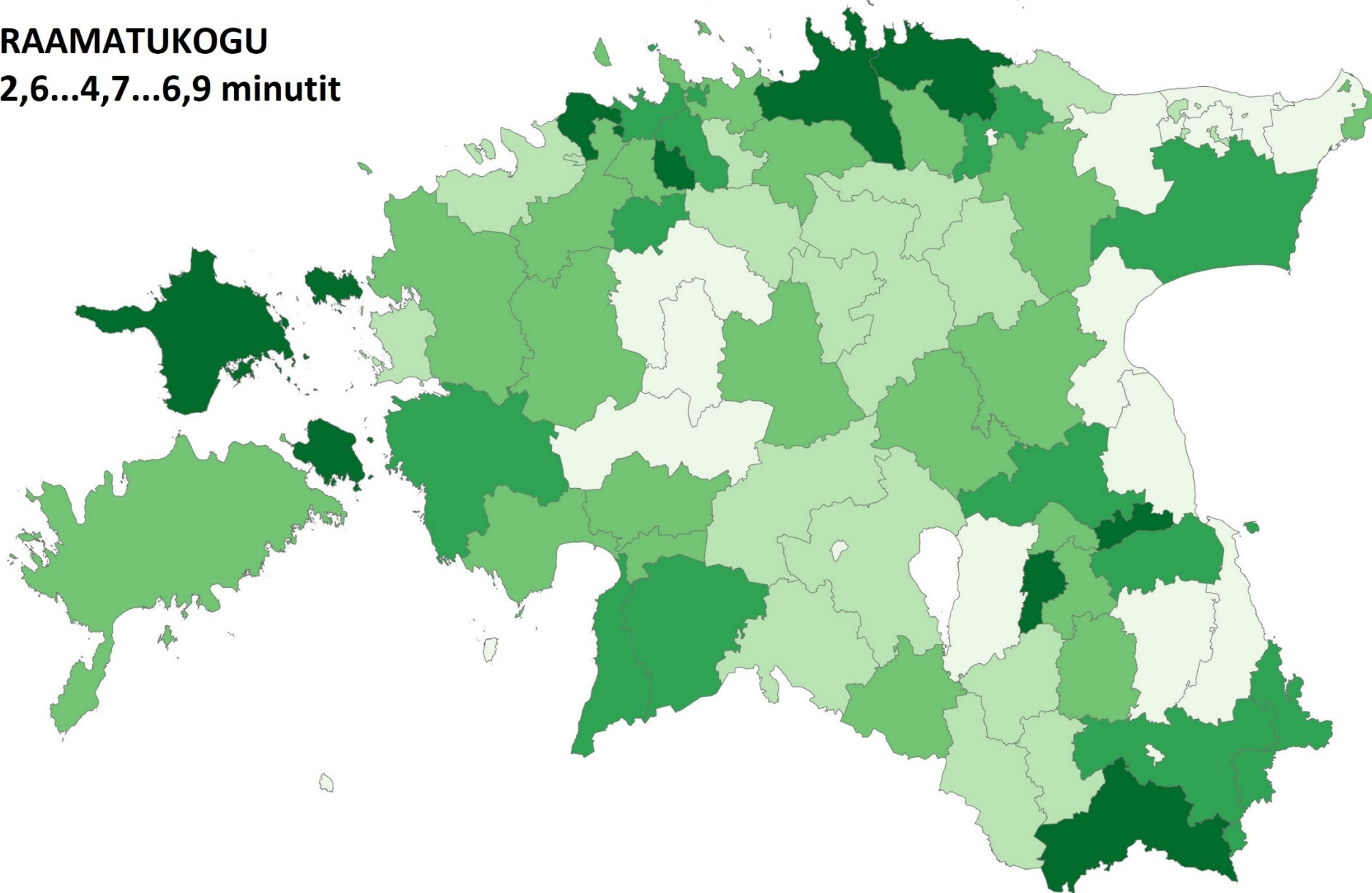

NOORTEKESKUS

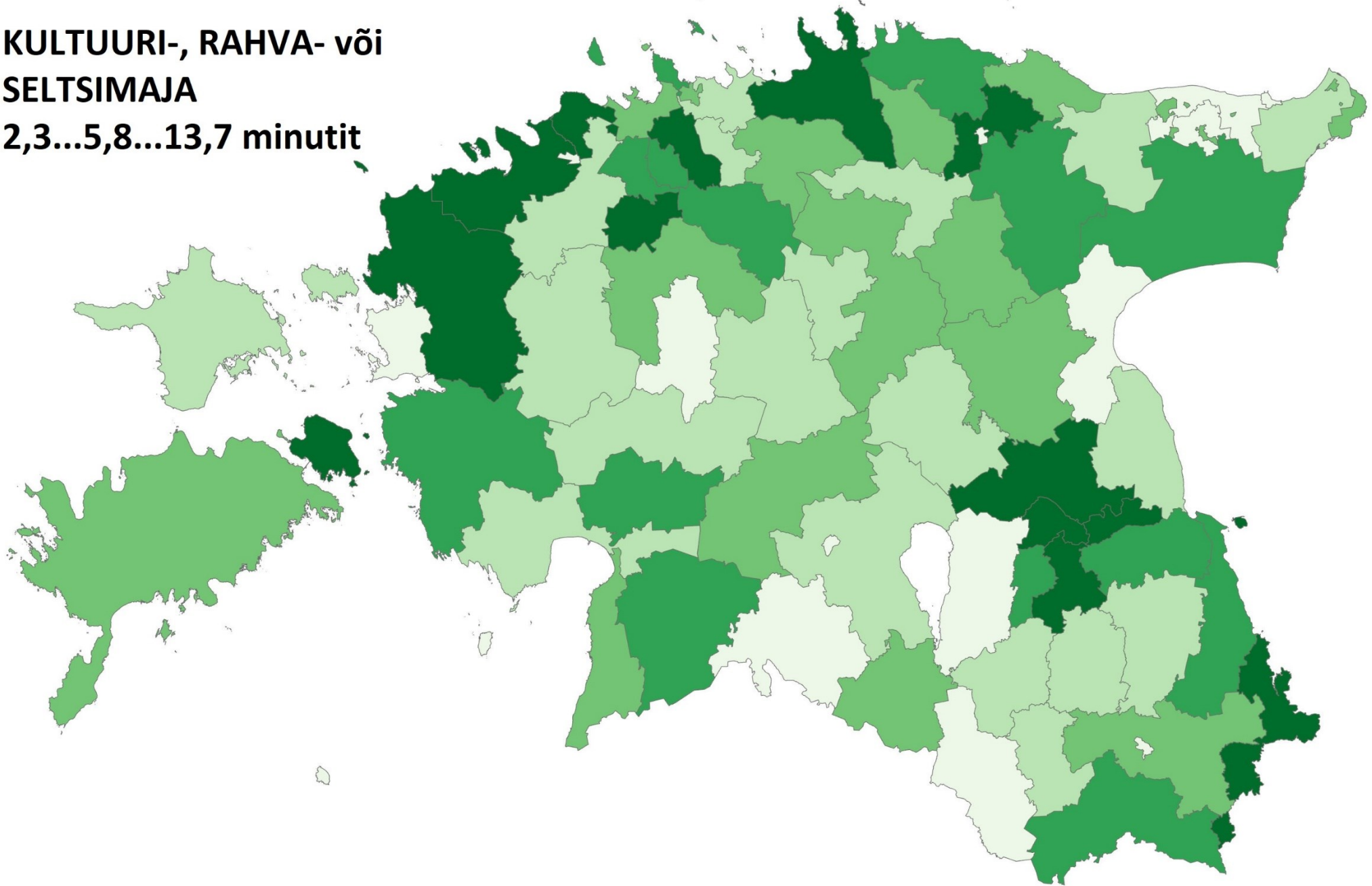
3,0...5,6...16,6 minutit

RAAMATUKOGU
2,6...4,7...6,9 minutit

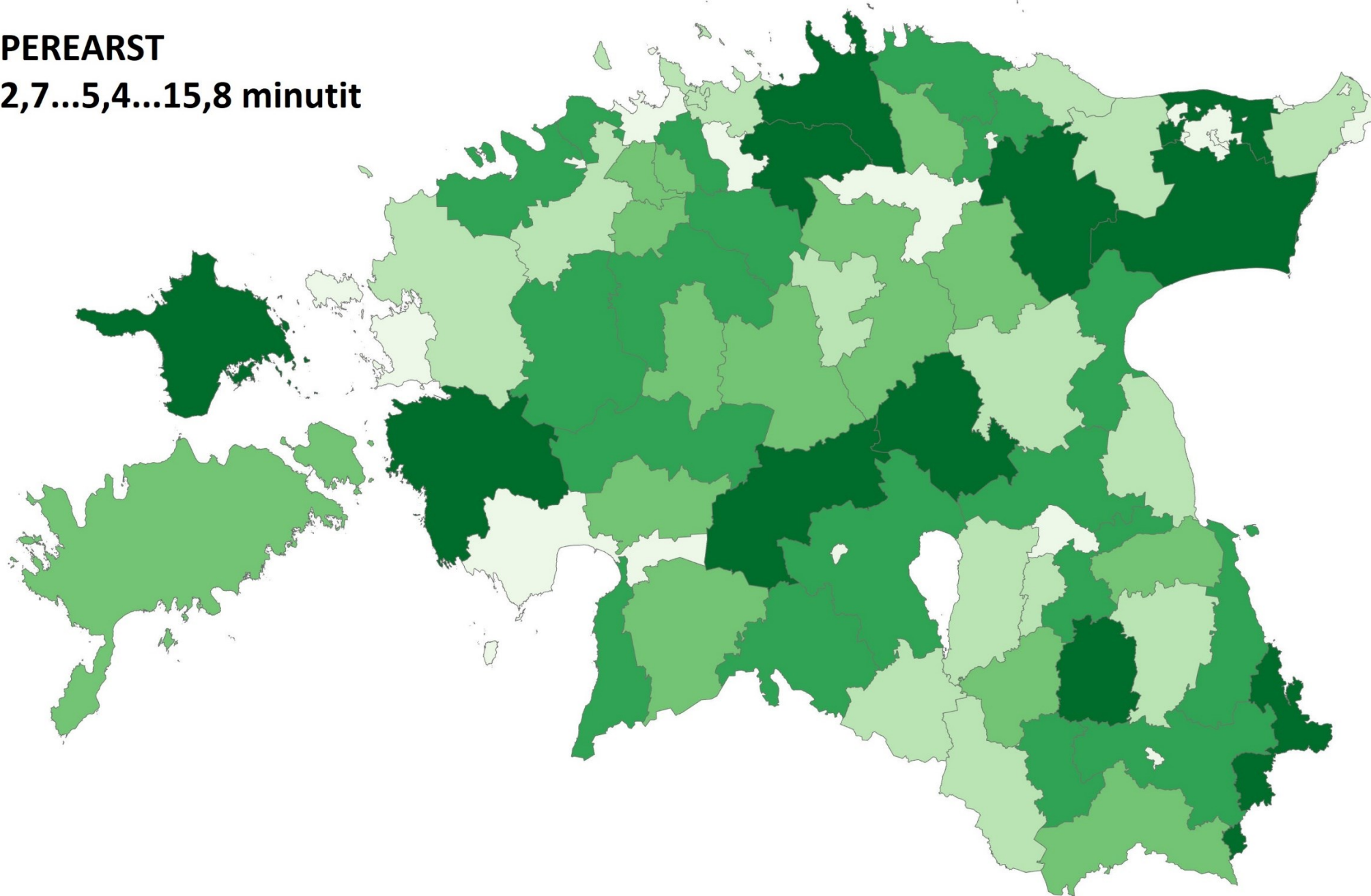

**KULTUURI-, RAHVA- või
SELTSIMAJA
2,3...5,8...13,7 minutit**

PEREARST

2,7...5,4...15,8 minutit

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Holger Ehrlich, holger.ehrlich@agri.ee